

Шановні наші медичні сестри!

Щиро вітаємо вас із професійним святом – Днем медичної сестри! Вас, хто не шкодуючи зусиль і часу, приймає на себе важкий тягар людського болю і страждань, оберігає найцінніше, що є у людини – її життя.

Від усього серця прийміть людську подяку за вашу нелегку щоденну працю, за ваші вмілі руки, чуйні серця та добре слово, за терпіння та професіоналізм, за врятовані життя, повернуте здоров'я!

Медичні сестри – це руки немічного, очі незрячого, підтримка дитині, джерело знань і впевненості для молодої матері. Недарма назва вашої професії складається зі словосполучення «сестра милосердя». Ви й сьогодні залишаєтесь небайдужими до людських бід і страждань, сумлінно ставитесь до своєї справи.

Бажаємо всім медичним сестрам міцного здоров'я, добробуту, любові в сім'ях гідної, більш високої оцінки важкої і такої необхідної праці на державному рівні, відчутти свою необхідність, користь для суспільства, гордість за те, що вам випала місія стати медсестрами!

Дякуємо вам за готовність прийти на допомогу!

Зі святом! Щастя вам і добра!

Львівська обласна організація профспілки працівників охорони здоров'я України

№ 3-5 (212-214),
березень-травень,
2020 р.

ОБЛАСНИЙ КОМІТЕТ



ІЗ А МЕДИЧНИ ПРАВА ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

Львівська обласна організація професійної спілки працівників охорони здоров'я України

● 12 травня – День медсестри

Сестра милосердя – рідніша сестри

Класик сказав, що у житті завжди є місце подвигу. Сьогодні, коли раптом життя змінилося і вмиг стало таким крихким: корективи вніс новітній вірус COVID-19, місце подвигу без вагань зайняли медики, зокрема і медичні сестри. Вони тепер йдуть на роботу, як у бій. Героями стали не лише ті, хто воює зі зброєю в руках. Герої сьогодні й ті, котрі борються із хворобою на іншому фронті – мирному. І ніхто з них не знає, чи здоровим повернеться до своїх родин. А слова «здоров'я» і «життя» стали синонімами. Кожен п'ятий інфікований коронавірусом в Україні – медик. Лікарі, медсестри, санітари й лаборанти хворіють так часто, як і їхні пацієнти.

Тепер професія медика – стала найголовнішою, найпотрібнішою і такою рідною та теплою. (До речі, у народі такою вона була завжди. Просто повага до професії визначається, окрім людського визнання, ще й гідною зарплатою).

На плечі лікарів, медичних сестер лягла уся турбота про пацієнта під час хвороби. Ще М. І. Пирогов, роздумуючись над співпрацею лікаря та сестри милосердя, зазначав: медична сестра повинна виконувати усі наукові та технічні приписи лікаря швидко, точно та одразу. Лікар, особливо молодий, повинен використовувати досвід медсестри, оскільки вона більший проміжок часу контактує з хворим, а тому краще вивчає особистість пацієнта. Така синергія стає особливо важливою, коли з'являються нові випробування.

Більшість працівників охорони здоров'я в усьому світі – це медичні сестри. Проте роль медсестер у суспільстві та навіть в медичному середовищі залишається недооціненою. Для того, щоб змінити цю ситуацію, Україна підтримала резолюцію ВООЗ про Міжнародний рік медсестринства в 2020 році.

Про те, з якими проблемами стикаються медсестри в Україні та як їх планується вирішити, розповідає директор Центру розвитку медсестринства МОЗ України Катерина БАЛАБАНОВА.

Кого першим ви зустрічаєте, коли звертаєтесь за медичною допомогою? Хто питає, що вас турбує і до якого лікаря ви прийшли? Хто ретельно фіксує ваші дані та веде документацію в системі за вашим зверненням? Тримає за руку перед та після операції? Допомагає робити перші складні кроки на шляху до одужання? Є опорою для хворого та його рідних при страшному діагнозі? Супроводжує, підтримує, вакцинує, доглядає, співчуває... Робить все, на що у лікаря не вистачає часу. Так – це медична сестра, медичний брат.

Раніше їх називали середній персонал, молодший спеціаліст. Зараз це окрема спеціальність «Медсестринство», котра має всі ступені освіти: фаховий молодший бакалавр, бакалавр, магістр, науковий ступінь PhD. Однак, незважаючи на можливості для розвитку в спеціальності, на практиці попит на фахівців з медсестринства з вищою освітою є мінімальним. Статистика невтішна: в Україні з кожним роком все менше абітурієнтів обирає медсестринство, а також неповну вищу освіту в охороні здоров'я. В 2017 році – це 17 207 осіб, в 2018 – 15 020 осіб.

Серед головних проблем – неповага до професії

Головними проблемами самі медсестри і брати визначають низьку оплату та невідповідне праці навантаження; недосконалу систему освіти впродовж життя; малий рівень впливу на ухвалення рішень; неповажне ставлення до професії у суспільстві. Останнє є причиною всіх інших проблем.

В умовах нової системи фінансування системи охорони здоров'я змінюються правила гри у стосунках «роботодавець – працівник». Тарифна сітка, котра вже не працює на первинній ланці, зупинить існування і на вторинній, третинній ланках надання медичної допомоги. Винагорода за працю фіксується в колективних договорах. Сьогодні на первинній ланці ми знаємо як історії успіху, так і непорозуміння через недбале укладання договорів.

Іванна Книш, медична сестра з Івано-Франківської області, переможець конкурсу



проектів «Майбутнє медсестринства» МОЗ України, розповідає свою історію у реформі. Вона ризикнула піти працювати до лікаря в його ФОП. І її зарплата зараз більше 12 тисяч у місяць. Водночас є випадки, коли залишившись працювати в великому закладі охорони здоров'я, медичні працівники не відчували покращення умов праці.

Медсестрам продовжують сплачувати «мінімалку», обґрунтовуючи це «поганим міністром, урядом, президентом». Пояснення, що гроші на місцях, а не в Києві, що фінансування залежить від обласної, міської, районної та сільської ради, від ефективного керівника-менеджера і проактивного колективу – залишаються просто порожніми словами.

Велика країна має в кожній області свої особливості. За даними статистичних звітів форм ДП «Центр медичної статистики МОЗ України» (сьогодні це єдина офіційна статистика із кадрового забезпечення системи охорони здоров'я), станом на 31.12.2018 в Україні

313 412 штатних посад середнього медичного персоналу. Це 67 % всіх медичних кадрів країни!

Правильне розуміння ролі медсестринства в процесі надання медичної послуги дозволить як покращити якість самої послуги, так і вигідно розподілити інвестиції в систему охорони здоров'я.

Що передбачає «Рік медсестринства в Україні»?

На Генеральній асамблеї ВООЗ було прийнято резолюцію про Міжнародний рік медсестринства в 2020 році. Україна підтримала цю ініціативу. Для формування та реалізації сучасної моделі медсестринства, підвищення ролі медичних сестер і братів в системі охорони здоров'я, розвитку лідерства наказом Міністерство охорони здоров'я України затверджено План заходів «Рік медсестринства в Україні 2020».

Рік медсестринства – це інструмент в досягненні зміни парадигми, побудові нової моделі медсестринства в Україні. Нову для України модель медсестринства треба розглядати як невід'ємну частину досягнення глобальної мети – забезпечення доступної та якісної медичної послуги для пацієнта.

По-перше, план включає розробку та затвердження обласних планів заходів «Рік медсестринства в Україні 2020» для вирішення регіональних проблем медсестринства у кожній області. У Дніпропетровській, Львівській, Харківській областях, місті Києві більше 20 000 медичних сестер і братів. При цьому можливість отримати вищу медсестринську освіту в Харківській області та сусідніх областях відсутня. У Луганській та Закарпатській областях медичних сестер і братів менше 10 000 осіб. Зрозуміло, що причини зовсім різні. На сході це – війна, на заході – трудова міграція. Тому і шляхи вирішення, покращення ситуації будуть різними.

По-друге, для успішного подальшого моніторингу, визначення адекватних індикаторів досяжності завдань державної політики з розвитку медсестринства необхідно провести фахові дослідження з аналізу ситуації в медсестринській професії та ставлення суспільства до медсестринства.

По-третє, плануємо спеціальні тренінги для медичних працівників для роз'яснення їх прав та обов'язків в умовах зміни системи фінансування в закладах охорони здоров'я, для укладання колективних договорів на гідних умовах з рівним ступенем розуміння важливості свого підпису в документі.

Також планується розширення повноважень медичної сестри та брата, зафіксоване переліком компетенцій професійного стандарту та підтвержене сертифікацією – це зробить розподіл функцій серед медичних працівників ефективним та економічно вигідним; трансформація громадських професійних об'єднань в самоврядні професійні організації – це може вивести медичні професії на новий рівень, зробить медсестринську професію рівною лікарській; заходи для підтримки та розвитку вищої освіти та науки в медсестринстві, створення попиту на вищу освіту в практичній охороні здоров'я – допоможуть запровадити європейські стандарти надання медичної допомоги в Україні.